

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต

ประจำปีการศึกษา 2560

1. ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) ลักษณะการเรียนรู้แบบชี้นำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชาวไทย มหาวิทยาลัยรังสิต

(ภาษาอังกฤษ) Characteristics of Self-directed Learning of Thai Undergraduate
Students, Rangsit University

2. ประเภทนักวิจัย ประสบการณ์ เคยได้รับทุนจาก (ระบุ) _____
 หน้าใหม่ (ยังไม่เคยได้รับทุนอุดหนุน)

3. ประเภทของงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน _____

1. การวิจัยเกี่ยวกับนักศึกษา

➤ การปรับปรุงลักษณะ พฤติกรรม และทัศนคติของผู้เรียน

4. รายวิชา/สาขาวิชาที่ทำการวิจัย คณะบริหารธุรกิจ

5. ผู้ดำเนินงานวิจัย

1. ชื่อ (ภาษาไทย) นางสาวพัชร์หทัย จารุทวีผลนุกูล
ชื่อ (ภาษาอังกฤษ) Ms. Pashatai Charutawephonnukoon
คุณวุฒิ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
โทรศัพท์ 081-6484762, 02-997-2200 ต่อ 1004

2. ชื่อ (ภาษาไทย) นายกฤษฎา มุฮัมหมัด
ชื่อ (ภาษาอังกฤษ) Mr. Kritsada Muhammad
คุณวุฒิ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
โทรศัพท์ 089-209-9388, 02-997-2200 ต่อ 1004

6. ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาโครงการ

ชื่อ (ภาษาไทย) นางชฎามาศ ชาวสะอาด
ชื่อ (ภาษาอังกฤษ) Mrs. Chadamach Kaosaard
คุณวุฒิ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
โทรศัพท์ 089-180-4833

7. สถานที่ทำการทดลองหรือเก็บข้อมูล หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

8. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ การตัดสินใจ และการดำเนินชีวิต ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559 ได้ระบุถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ว่ามุ่งเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันเพื่อเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 55) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564 มีหนึ่งในหลักการสำคัญ โดยยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 4) ขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ระบว่าการศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ดังนั้น การพัฒนาคนให้สามารถมีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดี ใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนทุกช่วงวัยในสังคม

ทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ตามกระบวนการทางจิตวิทยาของมนุษย์ เมื่อเติบโตขึ้นจะพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นอิสระ มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น สามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเองและชี้นำตนเองได้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเข้มข้นขึ้นเมื่ออยู่ในวัยผู้ใหญ่ (Knowles, 1975, pp. 14-17) และถ้าสามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองให้สูงขึ้น และต่อเนื่องตลอดเวลา จะทำให้คนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้รู้ ผู้สร้างองค์ความรู้ ตลอดเวลา การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นบุคลิกลักษณะที่มีอยู่ในบุคคลทุกคน อาจแตกต่างกันในระดับมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเรียนรู้ของบุคคลนั้น และสามารถช่วยเหลือสนับสนุนให้บุคคลเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ (Brockett and Hiemstra, 1991, pp. 11-13) ทั้งนี้ การเรียนรู้ด้วยตนเองที่เกิดจากแรงจูงใจของผู้เรียนแต่ละคน จะเป็นความรู้ที่ถาวร เพราะเป็นการขวนขวายและค้นคว้าของผู้เรียนที่ติดตัวผู้เรียนไป โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบัน (มณี อาภาภัณฑิกุล, รุจิเรศ ธนุรักษ์ และยุวดี ภาษา, 2551, หน้า 54) และการเรียนรู้จากสถาบันการศึกษานั้น ผู้เรียนก็ไม่อาจศึกษาหาความรู้ไปครบถ้วนในระบบห้องเรียน และโอกาสทางการศึกษาในระบบก็ไม่ได้เกิดขึ้นได้กับทุกคน ดังนั้น การเรียนรู้ด้วยตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ที่มิไจรักการเรียนรู้ ปรารถนาที่จะเรียนรู้และนำตนเอง จนกลายเป็นผู้ที่ขยันแสวงหาความรู้ใส่ตนเอง สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ได้ทุกหนทุกแห่ง ทุกเวลา ทุกสถานที่ และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เมื่อจำเป็น ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนกับการศึกษาในระบบเช่นกัน ทั้งนี้ ในวัยของการศึกษาแต่ละวัยย่อมมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ซึ่งแต่ละสถานการณ์การศึกษาคควรส่งเสริมหรือกระตุ้นให้นักศึกษามหาวิทยาลัยมีวินัย มีทักษะการ

พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเอง จนเกิดให้เกิดความรู้อัน ทักษะ ทักษะที่ดี และสามารถเรียนรู้ต่อเนื่อง ได้ตลอดชีวิต

มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต ทั้งนี้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยรังสิตเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ให้เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนเพียงแห่งเดียวที่ได้รับการจัดให้อยู่ในระดับ “ดีมาก” ในกลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิต โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ การผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้น ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การออกแบบ และการจัดการเป็นสำคัญ รวมถึงวิชาชีพอิสระที่สามารถสร้างงานของตนเองได้ ส่งเสริมให้นักศึกษามีความตั้งใจ ใฝ่รู้ และมีความกระตือรือร้นในการศึกษา ด้วยตนเองอย่างจริงจัง ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญของชีวิต (มหาวิทยาลัยรังสิต, 2560ก; 2560ข) ในปัจจุบันเปิดสอนในระดับปริญญาตรี 94 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 37 หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 9 หลักสูตร รวม 141 หลักสูตร (มหาวิทยาลัยรังสิต, 2560ข) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยรังสิตมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้นกว่าในอดีต ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้น ทั้งนี้ นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมากเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ดี

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจว่าลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิตเป็นอย่างไร อยู่ในระดับใด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนานักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต และจากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2546; วรนุช แหยมแสง, 2554; Guglielmino, 1978; Skager, 1978) พบว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีทั้งหมด 7 ด้านที่นำมาศึกษาครั้งนี้ อันได้แก่ (1) ด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) ด้านการมีปณิธานตนเอง (3) ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา (4) ด้านมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (5) ด้านการวางแผนการเรียน (6) ด้านใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ และ (7) ด้านการรู้จักตนเองเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ โดยผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารของมหาวิทยาลัย คณาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนกำหนดนโยบาย ส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่จะเป็นผลให้นักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต และเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ

9. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาระดับของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่ศึกษา

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของ มหาวิทยาลัยรังสิต

2. ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยสามารถเป็นแหล่งข้อมูลแก่ผู้สนใจ เรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

11. ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (พอสังเขป)

ความหมาย แนวคิด และหลักการของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มาจากภาษาอังกฤษว่า Self-directed Learning ใช้คำย่อว่า “SDL” เป็นคำที่ Knowles (1975) ได้บัญญัติขึ้นในปี ค.ศ. 1975 และยังเป็นคำที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

ความหมายของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (self-directed learning) ในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม พบว่า มีนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้คำจำกัดความ ดังนี้

การให้ความหมายของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักวิชาการต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ Knowles (1975, p. 18) ผู้ริเริ่มใช้คำนี้เป็นครั้งแรก ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้ในการสร้างความต้องการในการเรียนรู้ การตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ การทำกิจกรรมเพื่อค้นหาความรู้ เช่นการค้นคว้าเอกสารและแหล่งความรู้ต่าง ๆ การพบปะบุคคล การเลือกและการกำหนดแผนการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะได้รับหรือ ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ส่วนนักวิชาการอีกท่าน คือ Skager (1978, p. 13) ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ว่าเป็นการพัฒนาการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนความสามารถในการวางแผนปฏิบัติ และการประเมินผลของกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคล และในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้ที่ร่วมมือกัน ขณะเดียวกัน Boud (1982, p. 25) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่ได้หมายถึงการเรียนคนเดียวโดยไม่มีชั้นเรียน ผู้สอน และเพื่อนเรียน แต่การจัดการเรียนรู้ด้วยการนำ

ตนเองควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะทำงานกับเพื่อน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองขึ้นอยู่กัภูมิหลังความรู้เดิมและทักษะของผู้เรียน ผู้เรียนที่มีการนำตนเองในระดับเดียวกันอาจมีวิธีการทำงานที่แตกต่างกันในการทำงานขึ้นเดียวกัน นอกจากนี้ นักวิชาการ Griffin (1983, p. 153) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เฉพาะบุคคลโดยบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตน และความสามารถในการวางแผนปฏิบัติการ และการประเมินผลการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และอีกหนึ่งมุมมองของ Brookfield (1984, p. 59) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ว่าหมายถึงการเป็นตัวของตัวเอง ควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความเป็นอิสระ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกน้อยที่สุด

ดังนั้น จากทัศนะการให้ความหมายของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักวิชาการต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ในการสร้างความต้องการในการเรียนรู้ การตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ การทำกิจกรรมเพื่อค้นหาความรู้ และพัฒนาการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียน ตลอดจนความสามารถในการวางแผน ปฏิบัติ และการประเมินผลของกิจกรรมการเรียน ทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคล และในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้ที่ร่วมมือกันโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองขึ้นอยู่กัภูมิหลังความรู้เดิมและทักษะของผู้เรียน

ความสำคัญของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไปสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ความเจริญทางเทคโนโลยีได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง การจัดการเรียนการสอนแบบเดิมตามที่ครูกำหนดจึงไม่ตอบสนองต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันความเจริญและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ ดังที่ Knowles (1975, pp. 15-17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่ามีประโยชน์กับผู้เรียน 4 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนมีผลทางการเรียน ดีกว่าผู้เรียนที่เรียนโดยรอให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้เท่านั้น เนื่องจากผู้เรียนจะเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย มีความตั้งใจ และมีแรงจูงใจ สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าและยังยืนยันว่าผู้เรียนที่เป็นฝ่ายรับคำสอนอย่างเดียว

2. ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาและกระบวนการทางธรรมชาติมากกว่า เมื่อเติบโตก็ค่อย ๆ พัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นอิสระ ไม่ต้องพึ่งพ่อแม่ ครู หรือบุคคลอื่น การพึ่งพาตนเองจะทำให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น

3. ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับการศึกษาระบบใหม่ หลักสูตรใหม่ ห้องเรียนแบบเปิด การศึกษาอย่างอิสระ มหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งรูปแบบการศึกษาเหล่านี้จะช่วยผลักดันให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น

4. ทำให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

ในขณะเดียวกัน Dickinson (1987, pp. 18-35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แม้ว่าจะได้รับโอกาสในการฝึกปฏิบัติไม่เท่ากัน ทักษะความรู้ ระบบการคิด กลยุทธ์ในการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายทางการเรียนที่แตกต่างกัน การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในทางบวกและพร้อมที่จะเรียนรู้

ส่วน Borich (1992, p. 286) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจและความหมายจากเนื้อหาตำราด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักให้เหตุผล แก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ในเนื้อหาที่เรียน และเพิ่มทักษะการควบคุมตนเอง และพฤติกรรมที่คนในสังคมยอมรับ

จากความสำคัญดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นคุณลักษณะที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิต จัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการเรียนรู้แตกต่างกันตามสภาพความแตกต่างของบุคคล สมองต่อความต้องการและความสนใจในการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ มีแรงจูงใจ มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถคิดและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล และนำประโยชน์จากการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้ได้ดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำเนินชีวิต

ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้เรียนต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อวิธีการเรียนรู้ จึงมีนักการศึกษา ได้นำเสนอลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

Guglielmino (1978, pp. 116-120) ได้ศึกษาถึงลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คนเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แล้วนำไปวิเคราะห์ได้องค์ประกอบของลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning) หรือ SDLR 8 ด้าน ดังนี้

1. การเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน (openness to learning opportunities) ได้แก่ ความสนใจในการเรียน ความภาคภูมิใจเมื่อได้เรียนสำเร็จ ชอบศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด ยอมรับการติติงในความผิดพลาดของตนเอง และมีความเข้าใจในเรื่องที่ยาก ๆ มีความคิดความเข้าใจของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความสามารถที่จะเรียนเมื่อต้องการเรียน เมื่อตัดสินใจเรียนแล้วสามารถแบ่งเวลาให้กับการเรียนได้ โดยรู้ว่าเมื่อใดที่จะเรียน ในการเรียนจะค้นหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้หัวข้อใหม่ ๆ มีความสุขกับการแก้ปัญหาที่ยาก ๆ และรู้แหล่งที่จะหาข้อมูล

2. เชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ดีได้ (self concept as an effective learner) หมายถึง ความมั่นใจในการเรียนรู้ของตนเอง ความสามารถในการเรียนรู้จัดเวลาในการเรียนรู้ การมีระเบียบ

วินัยในตนเอง การมีความรู้และทักษะจำเป็นต่อการเรียนรู้ สามารถค้นหาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ การมีทักษะความอยากรู้อยากเห็น

3. ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ (initiative and independence in learning) หมายถึง ความไม่ท้อถอย แม้ไม่เข้าใจในสิ่งที่กระทำอยู่ ชอบที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจในการอ่าน รวมถึงสามารถทำงานด้วยตนเองได้

4. ความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง (acceptance of responsibility for one's own learning) หมายถึง การมีทัศนคติต่อตนเองในด้านสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลางหรือสูง การมีความเชื่อในหน้าที่การสำรวจตรวจสอบเกี่ยวกับการศึกษา ความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง และมีความสามารถในการส่งเสริมความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองได้

5. ความรักในการเรียนรู้ (love of learning) หมายถึง ความชื่นชมต่อบุคคลที่มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ และมีความสนุกสนานในการศึกษาค้นคว้า

6. ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) หมายถึง ความคิดที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี สามารถหาแนวทางในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้หลายแนวทาง

7. มองอนาคตในแง่ดี (positive orientation to the future) หมายถึง ความเข้าใจในตนเองว่า เป็นผู้เรียนที่เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดถึงเรื่องอนาคตและมองปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย ไม่ใช่สัญญาณให้หยุดกระทำ

8. ทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา (ability to use basic study and problem-solving skill) หมายถึง ความสนใจในการใช้ทักษะพื้นฐานในการศึกษา ได้แก่ ทักษะการฟัง การอ่าน การพูด การจำ และการมีทักษะในการแก้ไขปัญหา

ขณะที่ Skager (1978, pp. 24-25) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ดีว่าควรมีลักษณะ 7 ประการ ดังนี้

1. การเป็นผู้ยอมรับตนเอง (self-acceptance) หมายถึง การมีทัศนคติเชิงบวกต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียน

2. การเป็นผู้มีการวางแผนการเรียน (painfulness) ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การรับรู้ความต้องการในการเรียนของตนเอง

2.2 การวางจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับความต้องการนั้น

2.3 การวางแผนในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุจุดประสงค์การเรียน

3. การมีแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) หมายถึง ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจ ในการเรียนรู้ อยู่ในตัวเอง จะสามารถเรียนรู้โดยปราศจากสิ่งที่ควบคุมภายนอก เช่น รางวัล การถูกตำหนิ ถูก ลงโทษ เรียนเพื่อต้องการวุฒิปั้ตรหรือตำแหน่ง

4. การประเมินผลตนเอง (internalized evaluation) หมายถึง สามารถประเมินตนเองได้ว่า จะเรียนได้ดีระดับใด โดยอาจขอให้ผู้อื่นประเมินการเรียนรู้อของตนเองก็ได้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องยอมรับการ ประเมินผลภายนอกว่าถูกต้อง ก็ต่อเมื่อผู้ประเมินมีความคิดอย่างอิสระ และการประเมินจะต้อง สอดคล้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นจริงในขณะนั้น

5. การเปิดกว้างต่อประสบการณ์ (openness to experience) หมายถึง การที่ผู้เรียนนำ ประสบการณ์เข้ามาใช้ในกิจกรรมชนิดใหม่ อาจจะสะท้อนการเรียนรู้อ หรือการจัดวาง เป้าหมายโดย จะมีเหตุผลหรือไม่มีก็ได้ การมีความสนใจใคร่รู้ อดทนต่อปัญหาที่ยังสงสัย การชอบสิ่งที่ยู่ยาก สับสน และการเรียนอย่างสนุก จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมใหม่ ๆ และก่อให้เกิด ประสบการณ์ใหม่ ๆ เช่นกัน

6. การมีความยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง การมีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ เต็มใจที่จะ เปลี่ยนแปลงเป้าหมายหรือวิธีการเรียน และใช้ระบบการเข้าถึงปัญหา โดยใช้ทักษะการสำรวจ การ ลองผิดลองถูก นำเอาความล้มเหลวที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขมากกว่าที่จะยอมแพ้หรือยกเลิก

7. การเป็นตัวของตัวเอง (autonomy) หมายถึง ผู้เรียนดูแลตัวเองได้ เลือกผูกพันกับรูปแบบ การเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่ง สามารถจัดการกับปัญหาตามเวลาที่กำหนด และพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการ ว่า ลักษณะการเรียนแบบใดที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับได้

ขณะเดียวกัน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546, หน้า 101-102) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพ โดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองได้ 11 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ความรักและต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ (love and need for new learning) (2) ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้ (ability to choose and use skills for learning) (3) การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (searching answer for self-directed learning) (4) ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอนเพื่อนำไปสู่ เป้าหมาย (responsibility in learning and how to reach the goal) (5) การมีวินัยในตนเองและการ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (discipline and how to use knowledge) (6) การทุ่มเทเพื่อการเรียน ด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม (trying very hard for learning) (7) การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ (have a good learning environment) (8) ความสามารถริเริ่ม การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (ability to initiate self evaluation) (9) ความสามารถตั้งคำถามเพื่อการ นำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ (ability to ask for learning needs) (10) การประเมินผลตนเองได้อย่าง ถูกต้องยุติธรรม (ability for self-learning) และ (11) ความอดทนในการเสาะแสวงหาความรู้ (an endurance for searching knowledge)

ส่วนวรรณุช แหยมแสง (2554, หน้า 69) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 11 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) รู้จักตนเอง (2) วางแผนการเรียนรู้ (3) มีปณิธานของตนเอง (4) มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (5) ใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ (6) รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (7) เก็บรวบรวมข้อเขียนและสื่อสารได้ดี (8) มีทักษะในการแสวงหาความรู้ (9) มีความอดทนต่อความยากลำบาก (10) เป็นคนช่างสังเกต และ (11) ตั้งใจเรียนเต็มเวลา

แนวคิด และหลักการของปัจจัยส่วนบุคคล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาในเรื่องของประชากรศาสตร์ร่วมด้วยไว้ดังนี้

คานาย อภิปรัชญาสกุล (2556, น.27-28) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1) อายุและวงจรชีวิต (Age and Life Cycle) โดยคนจะมีรสนิยม และซื้อสินค้าและบริการที่แตกต่างกันไปในแต่ละช่วงอายุ เช่น เสื้อผ้า อาหาร กิจกรรมยามว่าง จะมีความสัมพันธ์กับอายุ และลำดับขั้นของวงจรชีวิต

2) อาชีพ (Occupation) ผู้บริโภคที่มีอาชีพที่ต่างกัน จะมีความต้องการในการใช้สินค้าหรือบริการที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น นักการตลาดต้องสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของบุคคลที่อยู่ในแต่ละสาขาอาชีพได้

3) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Circumstances) การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคนั้นมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งหมายรวมถึง รายได้ เงินออม สินทรัพย์หนี้สิน อำนาจในการกู้ยืม

4) รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ในแต่ละบุคคลจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ต่างกันไป แม้จะมีอาชีพ ชนชั้นทางสังคม หรือมาจากวัฒนธรรมย่อยที่ต่างกันไปก็ตาม โดยรูปแบบการดำเนินชีวิตจะวัดจากกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ

5) บุคลิกภาพและแนวความคิดของตนเอง โดยบุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมหรืออุปนิสัยของคนแต่ละคนที่สะท้อนความเป็นตัวตนของบุคคลนั้น ๆ ส่วนแนวความคิดของตนเอง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง และบุคลิกภาพ คือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรม โดยแต่ละคนจะมีบุคลิกภาพที่ต่างกันไป

ขณะที่ กิติมา สุรสนธิ (2541) กล่าวว่า คุณลักษณะของแต่ละบุคคลเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล โดยคุณลักษณะประชากร แบ่งออกเป็น

1) เพศ (Sex) เพศที่แตกต่างกันจะมีภาวะทางด้านจิตใจและอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไป รวมถึงมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติอีกด้วย

2) อายุ (Age) อายุเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและการสื่อสารของมนุษย์ โดยเป็นตัวกำหนดหรือบ่งบอกเกี่ยวกับประสบการณ์ ความคิด และลักษณะการตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่างๆ โดยทั่วไปเมื่ออายุเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีวิธีคิดและความสนใจที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

3) การศึกษา (Education) โดยคนที่ได้รับการศึกษาต่างกัน ในยุคที่ต่างกัน สถาบันการศึกษา หรือระบบการศึกษาที่ต่างกัน จะมีบุคลิกภาพ ความคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไปด้วย

4) สถานภาพการสมรสทางสังคม และเศรษฐกิจ (Socio-Economic Status) ได้แก่ เชื้อชาติ ถิ่นฐาน ภูมิลำเนา พื้นฐานครอบครัว อาชีพ รายได้ และฐานะทางการเงิน ซึ่งสถานภาพการสมรสทางสังคม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละบุคคลมีค่านิยม ทัศนคติ และเป้าหมายที่แตกต่างกัน

5) ศาสนา (Religion) การนับถือศาสนาที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติ ค่านิยม และวิถีชีวิตที่แตกต่างกันของแต่ละคน

ขณะเดียวกัน อุดลีย์ จาตุรงค์กุล (2551, น. 38-39) กล่าวว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ รวมถึงอายุ เพศ วงจรชีวิตของครอบครัว การศึกษา รายได้ เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวมีความสำคัญต่อนักการตลาดเพราะมันเกี่ยวพันกับอุปสงค์ (Demand) ในตัวสินค้าทั้งหลาย การเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ชี้ให้เห็นถึงการเกิดขึ้นของตลาดใหม่ และตลาดอื่นก็จะหมดไป หรือลดความสำคัญลง ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่สำคัญมีดังนี้

1) อายุ นักการตลาดต้องคำนึงถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของประชากรในเรื่องของอายุด้วย

2) เพศ จำนวนสตรี (สมรสหรือโสด) ที่ทำงานนอกบ้านเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ นักการตลาดต้องคำนึงว่าปัจจุบันสตรีเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ ซึ่งที่แล้วมาผู้ชายเป็นผู้ตัดสินใจซื้อ นอกจากนั้นบทบาทของสตรีและบุรุษบางส่วนที่ซ้ำกัน

3) วงจรชีวิตครอบครัว ขั้นตอนแต่ละขั้นของวงจรชีวิตครอบครัวเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรม ขั้นตอนของวงจรชีวิตครอบครัวแบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะมีพฤติกรรมการซื้อที่แตกต่างกัน

4) การศึกษาและรายได้ นักการตลาดต้องสนใจในแนวโน้มของรายได้ส่วนบุคคล เนื่องจากรายได้จะมีผลต่ออำนาจการซื้อ ส่วนผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดีมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

ทั้งนี้ สำหรับการศึกษารื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยศึกษาเฉพาะด้านเพศ อายุ คณะที่ศึกษา

กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากการศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจากนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยจึงนำแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งได้แก่ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546, หน้า 101-102), วรนุช แหยมแสง (2554, หน้า 69), Guglielmino (1978, pp. 116-120) และ Skager (1978, pp. 24-25) นำมาสังเคราะห์ เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยตัวแปรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือสามารถจัดกลุ่มตัวแปรเดียวกันได้ ซึ่งได้กำหนดชื่อตัวแปรใหม่ให้มีความครอบคลุมคำอธิบายของตัวแปรที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 7 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้านที่ 2 การมีปณิธานตนเอง

ด้านที่ 3 ทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา

ด้านที่ 4 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

ด้านที่ 5 การวางแผนการเรียน

ด้านที่ 6 ใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่

ด้านที่ 7 การรู้จักตนเอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามตัวแปรที่สังเคราะห์ได้ โดยสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผู้วิจัยได้ให้คำนิยาม รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสังเคราะห์จาก สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546), วรนุช แหยมแสง (2554), Skager (1978), Guglielmino (1978) และ Cropley (1997) ว่าหมายถึงการเป็นผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ รักและทุ่มเทต่อการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยไม่ย่อท้อกับความผิดพลาดและปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ (1) มีความรู้สึกว่าตนเองยังมีความรู้จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้น (2) มองเห็นความจำเป็นของการศึกษาต่อเนื่อง

ตลอดชีวิต (3) ชอบเผชิญกับปัญหาเพื่อให้ได้ความรู้โดยมองปัญหาว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย (4) ยอมรับในความผิดพลาดของตนเองได้ (5) มีความเข้าใจถึงนิสัยในการเรียนรู้ของตนเอง (6) รักความก้าวหน้าและมุ่งสร้างอนาคต (7) มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และ (8) ทุ่มต่อการเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่คาดหวัง

ตัวแปรที่ 2 การมีปณิธานตนเอง

ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามการมีปณิธานตนเอง ซึ่งสังเคราะห์จากวรนุช แหยมแสง (2554), Skager (1978) และ Guglielmino (1978) ว่าหมายถึง การเป็นผู้เรียนมีความตั้งใจจริงที่จะเรียนรู้ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อตนเองและครอบครัว โดยมองโลกในแง่ดี ตระหนักตนเอง มีวินัย และมุ่งมั่นในการเรียน ได้แก่ (1) มีการตั้งปณิธานไว้ล่วงหน้าว่าจะเรียนให้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด (2) มุ่งมั่นรับศึกษาให้จบเพื่อไปทำงาน (3) เชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถเรียนจบภายในเวลาที่กำหนด (4) ตระหนักตนเองอยู่เสมอว่ากำลังเรียน (5) มีความมุ่งมั่นในการเรียนเพื่อครอบครัว (6) มีเป้าหมายเพื่อเป็นที่พึ่งให้ครอบครัว (7) มองโลกในแง่ดี เช่น ไม่มีอะไรยากเกินความสามารถ (8) มีการวางเป้าหมายของชีวิตที่ชัดเจน และ (9) รู้สึกเสมอว่าต้องพึ่งตัวเองให้มาก (10) การมีระเบียบวินัยในตนเองและดูแลตนเองได้

ตัวแปรที่ 3 ทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา ซึ่งสังเคราะห์จาก สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546), วรนุช แหยมแสง (2554) และ Guglielmino (1978) ว่าหมายถึง การที่ผู้เรียนเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐาน คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การจำ ระบบการคิด จินตนาการในการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ได้แก่ (1) ชอบบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ (2) มีความสามารถในการสื่อสารได้ดี (3) มีการทำโน้ตทุกวิชาเพื่อการทบทวน (4) สามารถคิดวิเคราะห์และจินตนาการได้ดี (5) มีทักษะในการแสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเอง (6) มีความอดทนต่อความเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน (7) เป็นคนช่างสังเกต (8) คิดค้นวิธีการต่าง ๆ ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ (9) แสวงหาความร่วมมือจากบุคคลอื่น และ (10) มีทักษะในการแก้ไขปัญหา

ตัวแปรที่ 4 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามวุฒิภาวะทางอารมณ์ ซึ่งสังเคราะห์จาก สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546), วรนุช แหยมแสง (2554) และ Guglielmino (1978) ว่าหมายถึง การที่ผู้เรียนมีจิตใจมั่นคงและตอบสนองด้วยการกระทำอย่างสร้างสรรค์ โดยรู้จักให้กำลังใจตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี และมีความอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ ได้แก่ (1) รู้จักให้กำลังใจตนเอง (2) มองอนาคตในแง่ดี (3) เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นก็ไม่ท้อแท้ (4) เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง (5) เมื่อรู้สึกล้าก็จะไม่กดดันตนเอง (6) เป็นคนที่มีวินัยในตนเองเป็นอย่างดี (7) มีความสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี และ (8) อดทนต่อความเหน็ดเหนื่อยในการเรียน

ตัวแปรที่ 5 การวางแผนการเรียน

ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามการวางแผนการเรียน ซึ่งสังเคราะห์จาก สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546), วรนุช แหยมแสง (2554) และ Skager (1978) ว่าหมายถึง ได้แก่ การที่ผู้เรียนให้ความสำคัญกับการวางแผนการเรียนอย่างจริงจัง รู้จักจัดลำดับความสำคัญ ศึกษาวิธีการเรียน และแบ่งเวลาในการเรียนรู้ ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ (1) อ่านตำราเรียนทุกวันอย่างน้อยวันละ 1-2 ชั่วโมง (2) ทบทวนบทเรียนอย่างจริงจังก่อนสอบหนึ่งเดือน (3) จัดลำดับการอ่านหนังสือ ตามลำดับความยากของวิชา (4) มีการแบ่งสัดส่วนการลงทะเลียนเรียนกระบวนวิชาที่ง่ายและยากพอ ๆ กัน (5) มีการศึกษาวิธีการเรียนแต่ละวิชาล่วงหน้าก่อนลงทะเลียน (6) ให้ความสำคัญกับการอ่านตำราเรียนทุกวิชา (7) หาข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของแต่ละวิชาที่ลงทะเลียน (8) เป็นผู้ที่รู้จักแบ่งเวลาเพื่อการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (9) ได้รับความต้องการในการเรียนของตนเอง (10) สามารถลงทุนเพื่อการเรียนอย่างสมเหตุสมผล

ตัวแปรที่ 6 ใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่

ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ซึ่งสังเคราะห์จาก สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546), วรนุช แหยมแสง (2554), Guglielmino (1978) และ Skager (1978) ว่าหมายถึง การที่ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ โดยมีความกระตือรือร้น อดทน เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ริเริ่มด้วยการคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างดีด้วยตนเอง มีความยืดหยุ่น และประเมินตนเองเสมอ ได้แก่ (1) ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ นอกเหนือจากที่อาจารย์สอน (2) กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ (3) เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ (4) สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ได้เอง (5) ริเริ่มการเรียนรู้อย่างดีด้วยตัวเองเป็นส่วนใหญ่ (6) ชอบคิดค้นวิธีการแปลกใหม่ในการเรียนรู้ (7) อดทนต่อปัญหาที่ยังสงสัย (8) มีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ และ (9) ประเมินความก้าวหน้าของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ตัวแปรที่ 7 รู้จักตนเอง

ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามการรู้จักตนเอง ซึ่งสังเคราะห์จาก สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2546), วรนุช แหยมแสง (2554) และ Skager (1978) ว่าหมายถึง การที่ผู้เรียนรู้จักตนเองทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน สามารถประเมินตนเองได้อย่างยุติธรรม อีกทั้งมีความพยายามและความรับผิดชอบในการเรียนรู้ รู้จักยืดหยุ่นและอดทน เพื่อเป้าหมายความสำเร็จทางการเรียน ได้แก่ (1) ทราบว่าตนเองควรจะมีวิธีการเรียนอย่างไร (2) ทราบถึงขั้นตอนของการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่จุดหมาย (3) ทราบถึงจุดอ่อนของตนเองในการเรียนรู้ (4) สามารถบริหารจัดการเวลาของตนเองได้ดี (5) มีเจตคติที่ดีต่อความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (6) สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียนกับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้ (7) เมื่อตัดสินใจว่าจะเรียนอะไรแล้วก็สามารถหาเวลาเรียนจนได้ (8) สามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่สมควร (9) มีความสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี (10) ชอบวางแผนการและกำกับตนเองให้ปฏิบัติตามแผน (11) รักความก้าวหน้าและมุ่งสร้างอนาคต (12) มีความยืดหยุ่นในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้อย่างเหมาะสม (13) ต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะเรียนอะไร (14)

มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในตนเอง (15) มีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ (16) มีความอดทนต่อเรื่องที่ยังเป็นปัญหา (17) มีความพยายามในการค้นหาคำตอบในสิ่งที่ไม่รู้ (18) มีความเชื่อว่า “ไม่มีใครแก่เกินเรียน” และ (19) สามารถประเมินตนเองได้โดยไม่ลำเอียง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของแต่ละตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ

กชกร จอมขันเงิน (2555, น.80) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของบุคลากรสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรีและหน่วยงานในสังกัด” พบว่าบุคลากรสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรีและหน่วยงานในสังกัด ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ด้านมนโคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้านมีความรักในการเรียน ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี ด้านสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทิพวิทย์ ชื่นนิยม (2555, น.119) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่มีเพศต่างกันมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยภาพรวม ด้านการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ ด้านมนโคติต่อตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสงเดือน เจริญฉิม, ทศนีย์ ชันติยะ, สาธิต เจริญฉิม และอุทัยวรรณ สมัครัฐกิจ (2555, น. 34) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” พบว่าค่าเฉลี่ยการเรียนรู้แบบนำตนเองของนิสิตเพศชายและเพศหญิง มีการเรียนรู้แบบนำตนเองไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ

กชกร จอมขันเงิน (2555, น.80) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของบุคลากรสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรีและหน่วยงานในสังกัด” พบว่าบุคลากรสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรีและหน่วยงานในสังกัด ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ด้านมนโคติ

ของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้านมีความรักในการเรียน ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี ด้านสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทิพวิทย์ ชื่นนิยม (2555, น.119-120) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่มีอายุต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการรักการเรียนรู้ และด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ มากกว่า 26 ปีขึ้นไป มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการรักการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี กับ อายุระหว่าง 21-25 ปี และต่ำกว่า 20 ปี กับอายุมากกว่า 26 ปีขึ้นไป มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านคณะที่ศึกษา

ทิพวิทย์ ชื่นนิยม (2555, น.120) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่มีคณะที่ศึกษาต่างกัน ด้านการเปิดโอกาสในการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มีคณะที่ศึกษาแตกต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยภาพรวมและด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านมโนภาพต่อตนเองในด้านว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ กับด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ กับด้านในการเรียนของตนเองกับด้านการรักการเรียนรู้กับด้านความคิดสร้างสรรค์ กับด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะในการแก้ปัญหา

12. ระเบียบวิธีวิจัย ให้ระบุรายละเอียดต่อไปนี้

12.1 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเรื่อง “ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS)

12.2 ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง โดยให้ระบุวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต รวม 29 คณะ จำนวน 25,577 คน (ข้อมูลนักศึกษาลงทะเบียนในปีการศึกษา 2560 ณ วันที่ 5 กันยายน 2560, สำนักงานทะเบียน มหาวิทยาลัยรังสิต, 2560)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย จำนวน 379 คน ที่ ประชากร 25,577 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน เพื่อเพิ่มความเที่ยงตรงของข้อมูลการวิจัย

2. แบ่งประชากรตามคณะที่ศึกษา 29 คณะ อันได้แก่ (1) วิทยาลัยแพทยศาสตร์ (2) คณะทันตแพทยศาสตร์ (3) คณะเภสัชศาสตร์ (4) คณะพยาบาลศาสตร์ (5) คณะรังสีเทคนิค (6) คณะเทคนิคการแพทย์ (7) คณะกายภาพบำบัด (8) วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก (9) คณะวิทยาศาสตร์ (10) คณะทัศนมาตรศาสตร์ (11) คณะนวัตกรรมเกษตร (12) คณะเทคโนโลยีอาหาร (13) วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (14) วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ (15) คณะศิลปะและการออกแบบ (16) คณะดิจิทัลอาร์ต (17) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (18) คณะบริหารธุรกิจ (19) คณะบัญชี (20) คณะศิลปศาสตร์ และ (21) วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ (22) วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ (23) คณะเศรษฐศาสตร์ (24) คณะนิติศาสตร์ (25) วิทยาลัยดนตรี (26) วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม (27) คณะรัฐศาสตร์ (28) สถาบันการบิน และ (29) คณะวิศวกรรมชีวการแพทย์ (คู่มือการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2560-2561, 2560, น. สารบัญ)

โดยผู้วิจัยเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยวิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

หลังจากนั้น ผู้วิจัยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้การเก็บข้อมูลตรงกลุ่มผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย โดยผู้ที่ตอบแบบสอบถามต้องเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ศึกษาในคณะต่าง ๆ ตามจำนวนที่กำหนดไว้ จนกระทั่งได้จำนวนตัวอย่างครบ 400 คน

12.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยให้ระบุลักษณะของเครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แบ่งออกเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อบรรยายลักษณะประชากร เป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบเติมข้อความ เช่น เพศ อายุ คณะที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งครอบคลุมตัวแปรทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) ด้านการมีปณิธานตนเอง (3) ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา (4) ด้านมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (5) ด้านการวางแผนการเรียนรู้ (6) ด้านใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ และ (7) ด้านการรู้จักตนเอง โดยผู้วิจัยสร้างข้อคำถามของตัวแปรจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับข้อคำถามปัจจัยการจำแนกประเภทตามลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีผลต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับมาก
3	หมายถึง	มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับน้อย
1	หมายถึง	มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต และสังเคราะห์เพื่อหาตัวแปรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตัวบ่งชี้ของตัวแปรนั้น เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามที่เหมาะสมและวัดได้ตรงจากตัวบ่งชี้ในแต่ละตัวแปร พัฒนาขึ้นเป็นแบบสอบถาม จากนั้นที่ปรึกษาทำการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ และรูปแบบการพิมพ์

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการใช้ดัชนี IOC ที่มีลักษณะการให้คะแนน คือ

-1 หมายถึง ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่อาจตัดสินว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

ในการนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence--IOC) ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

โดยเกณฑ์การประเมินความตรงเชิงเนื้อหา คือค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหา (สุวิมล ติรกาพันธ์, 2549, หน้า 148)

ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีคุณสมบัติได้แก่ (1) เป็นผู้ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์ประจำ หรือเป็นนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ(2) เป็นผู้จบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป

4. ผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามจากข้อเสนอแนะที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปให้ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบ Corrected Item-Total Correlation โดยแต่ละข้อต้องมีค่า 0.2 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์แต่ละฉบับ ต้องมีค่า 0.7 ขึ้นไป (กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา, 2558, น. 159) หลังจากนั้น จึงจัดทำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1.2.4 วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยสืบค้นรายชื่อข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนของมหาวิทยาลัยรังสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด โดยขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากคณาจารย์ประจำ และเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยตรง

4. การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนไม่ครบตามจำนวน จากนั้นจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับ

5. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.2.5 การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ต้องระบุสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย (ถ้ามี)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดมาวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของตัวแปร สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD)

ในการแปลความหมายของคะแนน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตัวแปรแต่ละด้าน ตามระดับความคิดเห็นที่ตรงกับระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาตั้งแต่ 1-5 คะแนน โดยมีการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น (Class Interval) โดยแบ่งคะแนนออกเป็นระดับ 5 ระดับ คะแนนต่ำสุด คือ 1 คะแนนและคะแนนสูงสุด คือ 5 คะแนน หากกึ่งกลางพิสัยโดยใช้สูตรคำนวณช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, น. 27) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

- 4.21-5.00 หมายถึง ระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับมากที่สุด
- 3.41-4.20 หมายถึง ระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับมาก
- 2.61-3.40 หมายถึง ระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับปานกลาง
- 1.81-2.60 หมายถึง ระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับน้อย
- 1.00-1.80 หมายถึง ระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ชั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าที (t-test), การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

13. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 25,577 คน (ข้อมูลนักศึกษาลงทะเบียนในปีการศึกษา 2560 ณ วันที่ 5 กันยายน 2560, สำนักงานทะเบียน มหาวิทยาลัยรังสิต, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย จำนวน 379 คน ที่ ประชากร 25,577 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน เพื่อเพิ่มความเที่ยงตรงของข้อมูลการวิจัย

2. แบ่งประชากรตามคณะที่ศึกษา 29 คณะ อันได้แก่ (1) วิทยาลัยแพทยศาสตร์ (2) คณะทันตแพทยศาสตร์ (3) คณะเภสัชศาสตร์ (4) คณะพยาบาลศาสตร์ (5) คณะรังสีเทคนิค (6) คณะเทคนิคการแพทย์ (7) คณะกายภาพบำบัด (8) วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก (9) คณะวิทยาศาสตร์ (10) คณะทัศนมาตรศาสตร์ (11) คณะนวัตกรรมเกษตร (12) คณะเทคโนโลยีอาหาร (13) วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (14) วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ (15) คณะศิลปะและการออกแบบ (16) คณะดิจิทัลอาร์ต (17) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (18) คณะบริหารธุรกิจ (19) คณะบัญชี (20) คณะศิลปศาสตร์ และ (21) วิทยาลัยนเทศศาสตร์ (22) วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ (23) คณะเศรษฐศาสตร์ (24) คณะนิติศาสตร์ (25) วิทยาลัยดนตรี (26) วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม (27) คณะรัฐศาสตร์ (28) สถาบันการบิน และ (29) คณะวิศวกรรมชีวการแพทย์ (คู่มือการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2560-2561, 2560, น. สารบัญ)

โดยผู้วิจัยเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยวิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต จำแนกตามคณะที่ศึกษา

ลำดับ	คณะที่ศึกษา	จำนวนประชากร นักศึกษาแต่ละคณะ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
1	วิทยาลัยแพทยศาสตร์	756	12
2	คณะทันตแพทยศาสตร์	0	0
3	คณะเภสัชศาสตร์	1,121	18
4	คณะพยาบาลศาสตร์	776	12

ลำดับ	คณะที่ศึกษา	จำนวนประชากร นักศึกษาแต่ละคณะ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
5	คณะรังสีเทคนิค	128	2
6	คณะเทคนิคการแพทย์	645	10
7	คณะกายภาพบำบัด	345	5
8	วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก	440	7
9	คณะวิทยาศาสตร์	241	4
10	คณะทัศนมาตรศาสตร์	342	5
11	คณะนวัตกรรมการเกษตร	77	1
12	คณะเทคโนโลยีอาหาร	194	3
13	วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	865	14
14	วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์	1,777	28
15	คณะศิลปะและการออกแบบ	1,511	24
16	คณะดิจิทัลอาร์ต	879	14
17	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	1,069	17
18	คณะบริหารธุรกิจ	3,204	50
19	คณะบัญชี	559	9
20	คณะศิลปศาสตร์	2,019	32
21	วิทยาลัยนิเทศศาสตร์	4,001	63
22	วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ	2,308	36
23	คณะเศรษฐศาสตร์	112	2
24	คณะนิติศาสตร์	288	4
25	วิทยาลัยดนตรี	297	4
26	วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม	480	8
27	คณะรัฐศาสตร์	573	8
28	สถาบันการบิน	346	5
29	คณะวิศวกรรมชีวการแพทย์	224	3
รวมทั้งสิ้น		25,577	400

หลังจากนั้น ผู้วิจัยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้การเก็บข้อมูลตรงกลุ่มผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย โดยผู้ที่ตอบแบบสอบถามต้องเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ศึกษาในคณะต่าง ๆ ตามจำนวนที่กำหนดไว้ จนกระทั่งได้จำนวนตัวอย่างครบ 400 คน

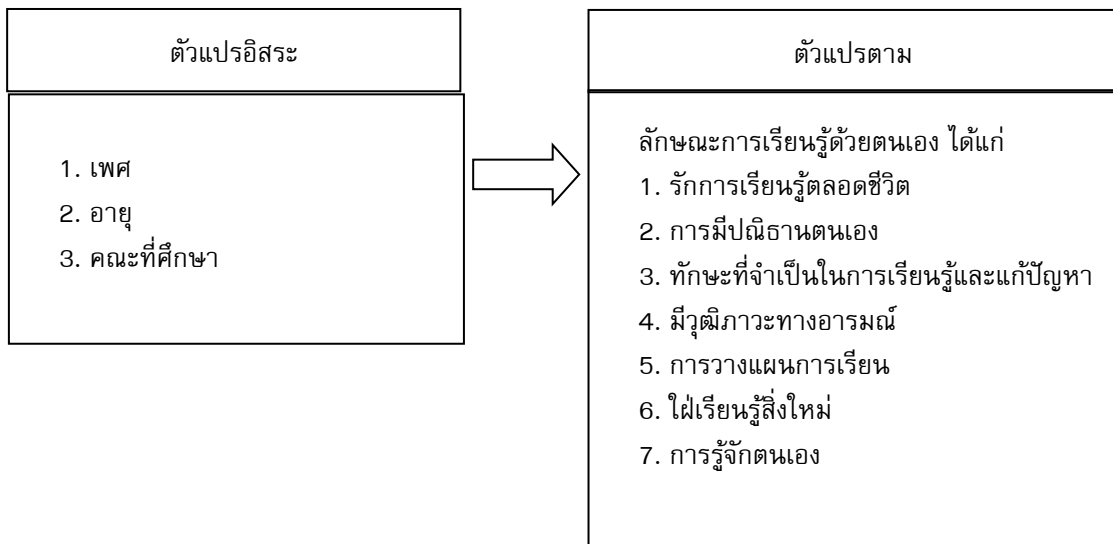
ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย (1) เพศ (2) อายุ และ (3) คณะที่ศึกษา

2. ตัวแปรตาม คือ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ (1) ด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) ด้านการมีปณิธานตนเอง (3) ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา (4) ด้านมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (5) ด้านการวางแผนการเรียน (6) ด้านใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ และ (7) ด้านการรู้จักตนเอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้มีความเข้าใจขอบเขตและตัวแปรที่ทำการวิจัยอย่างชัดเจนตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต คือ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งหมด 7 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยวัดระดับความคิดเห็นที่ตรงกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังต่อไปนี้

1.1 รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การเป็นผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ รักและทุ่มเทต่อการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยไม่ย่อท้อกับความผิดพลาดและปัญหาที่เกิดขึ้น

1.2 การมีปณิธานตนเอง หมายถึง การเป็นผู้เรียนที่มีความตั้งใจจริงที่จะเรียนรู้ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อตนเองและครอบครัว โดยมองโลกในแง่ดี ตระหนักตนเอง มีวินัย และมุ่งมั่นในการเรียน

1.3 ทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และแก้ปัญหา หมายถึง การที่ผู้เรียนเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐาน คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การจำ ระบบการคิด จินตนาการในการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

1.4 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ หมายถึง การที่ผู้เรียนมีจิตใจมั่นคงและตอบสนองด้วยการกระทำอย่างสร้างสรรค์ โดยรู้จักให้กำลังใจตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความรับผิดชอบต่องานตัวเองได้ดี และมีความอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ

1.5 การวางแผนการเรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนให้ความสำคัญกับการวางแผนการเรียนอย่างจริงจัง รู้จักจัดลำดับความสำคัญ ศึกษาวิธีการเรียน และแบ่งเวลาในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

1.6 ใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ หมายถึง การที่ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ โดยมีความกระตือรือร้น อดทน เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ ริเริ่มด้วยการคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความยืดหยุ่น และประเมินตนเองเสมอ

1.7 การรู้จักตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนรู้จักตนเองทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน สามารถประเมินตนเองได้อย่างยุติธรรม อีกทั้งมีความพยายามและความรับผิดชอบในการเรียนรู้ รู้จักยืดหยุ่นและอดทน เพื่อเป้าหมายความสำเร็จทางการเรียน

2. นักศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรภาษาไทย จำแนกตามสภาพปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 เพศ หมายถึง เพศของนักศึกษา จำแนกเป็นเพศชาย และเพศหญิง

2.2 อายุ หมายถึง อายุของนักศึกษา จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี อายุระหว่าง 21-25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป

2.3 คณะที่ศึกษา หมายถึง คณะ วิทยาลัย สถาบัน ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี หลักสูตรภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยรังสิต โดยมีคณะที่ศึกษา 29 คณะ อันได้แก่ (1) วิทยาลัยแพทยศาสตร์ (2) คณะทันตแพทยศาสตร์ (3) คณะเภสัชศาสตร์ (4) คณะพยาบาลศาสตร์ (5) คณะรังสีเทคนิค (6) คณะเทคนิคการแพทย์ (7) คณะกายภาพบำบัด (8) วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก (9) คณะวิทยาศาสตร์ (10) คณะทัศนมาตรศาสตร์ (11) คณะนวัตกรรมเกษตร (12) คณะเทคโนโลยีอาหาร (13) วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (14) วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ (15) คณะศิลปะและการออกแบบ (16) คณะดิจิทัลอาร์ต (17) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (18) คณะบริหารธุรกิจ (19) คณะบัญชี (20) คณะศิลปศาสตร์ และ (21) วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ (22) วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ (23) คณะเศรษฐศาสตร์ (24) คณะนิติศาสตร์ (25)

วิทยาลัยดนตรี (26) วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม (27) คณะรัฐศาสตร์ (28) สถาบันการบิน และ (29) คณะวิศวกรรมชีวการแพทย์ (คู่มือการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2560-2561, 2560, น. สารบัญ)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

2. ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยสามารถเป็นแหล่งข้อมูลแก่ผู้สนใจ เรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

14. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลา ปี 2560 - 2561											
	ตุลาคม 2560	พฤศจิกายน 2560	ธันวาคม 2560	มกราคม 2561	กุมภาพันธ์ 2561	มีนาคม 2561	เมษายน 2561	พฤษภาคม 2561	สิงหาคม 2561	กรกฎาคม 2561	สิงหาคม 2561	กันยายน 2561
1. ศึกษาค้นคว้าทบทวนวรรณกรรม	←————→											
2. เขียนโครงการวิจัย	←————→											
3. สร้างเครื่องมือวิจัย		←————→										
4. ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล			←————→									
5. วิเคราะห์และแปลผล						←————→						
6. เขียนรายงานเสนอผลการวิจัย								←————→				

15. งบประมาณ

รายการ	ราคา (บาท)
1. หมวดค่าตอบแทน	
● ค่าตอบแทนที่ปรึกษาโครงการ 1 คน (บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย)	2,000

รายการ	ราคา (บาท)
2. หมวดค่าวัสดุ (เลือก 1 ประเภท)	0
3. หมวดค่าใช้สอย	
3.1 ค่าจัดทำแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล ชุดละ 20 บาทจำนวน 400 ชุด	8,000
3.2 ค่าจ้างพิมพ์งาน สำเนาเนื้อหา และเข้าเล่ม (เหมาจ่าย)	5,000
3.3 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (เหมาจ่าย)	1,000
รวมเป็นเงินที่หัวหน้าโครงการได้รับ	16,000
4. อื่น ๆ (จ่ายในนาม ศสพ.)	
4.1 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน (Reader บทความวิจัย)	2,000
4.2 ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบบทความไทย-อังกฤษ	500
4.3 ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบบทความไทย-อังกฤษ	200
4.3 ค่าสมนาคุณโครงการวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์ (จ่ายให้หัวหน้าโครงการ)	3,000
4.4 ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่และนำเสนอผลงานวิจัย (จ่ายให้หัวหน้าโครงการ)	10,000
รวมเป็นเงินในรายการที่ 4 อื่น ๆ (จ่ายในนาม ศสพ.)	15,700
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	31,700

16. เอกสารอ้างอิง

บรรณานุกรม

- กชกร จอมขันเงิน. (2555). *ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของบุคลากรสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรีและหน่วยงานในสังกัด. ภาคนิพนธ์การบริหารธุรกิจ. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm#5>*
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). *การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวด้วย SPSS for Windows (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2545).*การวิเคราะห์สถิติ:สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย (พิมพ์ครั้งที่6).* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). *การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตา วานิชย์บัญชา. (2558). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล (พิมพ์ครั้งที่ 27).* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.
- กิติมา สุรสนธิ. (2541). *ความรู้ทางการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2556). *MBA 15 day handbook.* กรุงเทพฯ : โฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิง.

- มหาวิทยาลัยรังสิต. (2560). *คู่มือการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2560-2561*.
 ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ทิพวิทย์ ชื่นนิยม. (2556). *ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาศาสตร์พยาบาล มนุษย์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มณี อาภานันท์กุล, รุจิเรศ ธนุรักษ์ และยุวดี ภาษา. (2551, เมษายน-มิถุนายน). การพัฒนา เครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลไทยระดับปริญญาตรี. *วารสารสภาการพยาบาล*. 23(2). 52-69.
- มหาวิทยาลัยรังสิต. (2560ก). *Welcome to Rangsit University*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2560, จาก <https://www2.rsu.ac.th/info/welcome-to-rsu>
- มหาวิทยาลัยรังสิต. (2560ข). *About Rangsit University*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2560, จาก <https://www2.rsu.ac.th/info/rangsit-university>
- วรรณช แหยมแสง. (2554). *การพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. สถาบันการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรื.(2559, หน้า 55) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. ค้น เมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรื.(2560, หน้า 4) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. ค้น เมื่อ 21 กันยายน 2560, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2559). *ข้อมูล จำนวนนักศึกษาแยกตามคณะ/สาขาวิชา ระดับการศึกษา และเพศ*. ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2559, จาก <http://www.oreg.rmutt.ac.th/?p=3044>
- แสงเดือน เจริญฉิม, ทศนีย์ ชันติยะ, สาทิต เจริญฉิม และอุทัยวรรณ สมัครัฐกิจ. (2555). *ความสามารถ ในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์และพัฒน ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. แหล่งทุนการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). *เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว สำหรับการวิจัยทาง สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สามลดา.
- สุวิมล ติรกาพันธ์. (2555). *การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2546). *การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนการศึกษาดูเนื่องสายอาชีพ*. ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2551). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- Boud, D. (1982). *Developing Student Autonomy in Learning*. New York: Nichols.
- Borich, G. D. (1992). *Effective Teaching Methods*, New York: Macmillan Publishing Company.
- Brockett, G., & Hiemstra, R. (1991). *Self-directed in Adult Learning: Perspective on Theory, Research, and Practice*. New York: Routledge.
- Brookfield, S. (1984). Self-directed adult learning: A critical paradigm. *Adult Education Quarterly*, 35(2), 57-71.
- Dickenson, L. (1978). *Self-Instruction in Language Learning*. Cambridge: Cambridge University.
- Griffin, C. (1983). *Curriculum theory in adult and lifelong education*. New York: Nichols.
- Hair, J. F., Jr., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Knowles, M. S. (1975). *Self-Directed Learning: A guide for Learner and Teacher*. New York: Association Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Skager, R. W. (1978). *Lifelong education and evaluation practice: A study on the development of a framework for designing evaluation systems at the school stage in the perspective of lifelong education*. New York: Pergamon Press.

ลงนาม พร วิชา ผู้เสนอโครงการ
(ดร.พัชรหทัย จารุทวีผลบุญกุล)

ลงนาม กัญญา ขุนนง ผู้เสนอโครงการ
(ดร.กฤษฎา มุ้ยหมัด)

17. ความเห็นของหัวหน้าภาควิชา/หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้าหน่วยงาน

เห็นไปโปรดพิจารณา.

ลงนาม Anna
(๒๑.๑๑.๑๑๑๑ (เฟื่องนก)

18. ความเห็นของคณะกรรมการประจำคณะ (ลงนามโดยคนบดี)

กมลวรรณ บดินทร์ทิพย์

ลงนาม Anna
(๒๑.๑๑.๑๑๑๑ (เฟื่องนก).

ประวัตินักวิจัย

โครงการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อ - สกุล (ภาษาไทย) (นาย, นาง, นางสาว) นางสาวพัชรหทัย จารุทวีผลบุญกุล

(ภาษาอังกฤษ) (Mr., Mrs., Miss) Miss Pashatai Charutawephonnukoon

วัน เดือน ปีเกิด 5 สิงหาคม 2511

ตำแหน่ง อาจารย์ ผศ. รศ. ศ. อื่นๆ _____

การศึกษา ไม่ได้อยู่ระหว่างศึกษาต่อ อยู่ระหว่างศึกษาต่อ

สถานะ ผ่านการทดลองงาน อยู่ระหว่างการทดลองงาน

สถานภาพในโครงการวิจัย หัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมวิจัย ผู้ช่วยวิจัย

ที่อยู่ (ที่ทำงาน) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

จังหวัด ปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000

โทรศัพท์ 02-997-2200 ต่อ 1004 โทรสาร _____

ที่อยู่ (ที่บ้าน) 72/431 หมู่ 2 ตำบลบ้านใหม่ ถนนติวานนท์ อ.ปากเกร็ด

จังหวัด นนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11120

โทรศัพท์ 081-6484762 โทรสาร _____

E-mail Address pashatai.c@rsu.ac.th

ประวัติการศึกษา (เรียงจากคุณวุฒิสูงสุดก่อน)

วุฒิการศึกษา	สาขา	คณะ	สถาบัน	ปีที่สำเร็จ
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	พัฒนาทรัพยากรมนุษย์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2558
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การเงินและการธนาคาร	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2549
บริหารธุรกิจบัณฑิต	การตลาด	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2538

ผลงานวิจัย

ชื่อโครงการ	แหล่งเงินทุน	ระยะเวลาโครงการ	สัดส่วนเวลาทำงานในโครงการของท่าน (%)

ท่านมีเวลาในการทำวิจัย ประมาณสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง

ลงชื่อ

Pashatai Charutawephonnukoon

(น.ส. พัชรหทัย จารุทวีผลบุญกุล)

วันที่ 30 ก.ย. 2560

ประวัตินักวิจัย

โครงการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อ - สกุล (ภาษาไทย) (นาย, นาง, นางสาว) กฤษฎา มุฮัมหมัด
(ภาษาอังกฤษ) (Mr., Mrs., Miss) Kritsada Muhammad

วัน เดือน ปีเกิด 21 พฤศจิกายน 2523

ตำแหน่ง อาจารย์ ผศ. รศ. ศ. อื่นๆ _____

การศึกษา ไม่ได้อยู่ระหว่างศึกษาต่อ อยู่ระหว่างศึกษาต่อ

สถานะ ผ่านการทดลองงาน อยู่ระหว่างการทดลองงาน

สถานภาพในโครงการวิจัย หัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมวิจัย ผู้ช่วยวิจัย

ที่อยู่ (ที่ทำงาน) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

จังหวัด ปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000

โทรศัพท์ 02-997-2200 ต่อ 1004 โทรสาร _____

ที่อยู่ (ที่บ้าน) 64 ถ.ราษฎร์อุทิศ ซ.ราษฎร์อุทิศ 44/2 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี

จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10510

โทรศัพท์ 089-209-9388 โทรสาร _____

E-mail Address kritsada.m@rsu.ac.th

ประวัติการศึกษา (เรียงจากคุณวุฒิสูงสุดก่อน)

วุฒิการศึกษา	สาขา	คณะ	สถาบัน	ปีที่สำเร็จ
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	การพัฒนารัพยากร มนุษย์	พัฒนารัพยากร มนุษย์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2558
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การจัดการทั่วไป	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2550
บริหารธุรกิจบัณฑิต	การบริหารรัพยากร มนุษย์	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2545

ผลงานวิจัย

ชื่อโครงการ	แหล่งเงินทุน	ระยะเวลา โครงการ	สัดส่วนเวลาทำงานใน โครงการของท่าน (%)

ท่านมีเวลาในการทำวิจัย ประมาณสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง

ลงชื่อ กฤษฎา มุฮัมหมัด
(นายกฤษฎา มุฮัมหมัด)
วันที่ 30 ก.พ. 2560

หมายเหตุ: ส่งเอกสารฉบับนี้พร้อม CD ที่ ศสพ. ตึก 1 ชั้น 6 ห้อง 602C อาคารอาทิตย์ อุไรรัตน์